

ბანათლების ხარისხის განვითარების ეროვნული ცენტრი
NATIONAL CENTER FOR EDUCATIONAL QUALITY ENHANCEMENT

აკრედიტაციის ექსპერტთა ჯგუფის დასკვნა უმაღლესი
საგანმანათლებლო პროგრამის შესახებ

შპს კავკასიის უნივერსიტეტი

ეკონომიკის სადოქტორო პროგრამა

14 ოქტომბერი

3 დეკემბერი

თბილისი
2018

ინფორმაცია უმაღლესი საგანმანათლებლო დაწესებულების შესახებ

დაწესებულების სახელწოდება ორგანიზაციულ-სამართლებრივი ფორმის მიითითებით	შპს კავკასიის უნივერსიტეტი
დაწესებულების საიდენტიფიკაციო კოდი	205050567
დაწესებულების სახე	უნივერსიტეტი

ინფორმაცია საგანმანათლებლო პროგრამის შესახებ

საგანმანათლებლო პროგრამის დასახელება	ეკონომიკის სადოქტორო პროგრამა
განათლების საფეხური	დოქტორანტურა
მისანიჭებელი კვალიფიკაცია კვალიფიკაციის კოდის მიითითებით	ეკონომიკის დოქტორი, 0701
სწავლების ენა	ინგლისური
კრედიტების რაოდენობა	180
პროგრამის სტატუსი (ავტორიზებული/აკრედიტებული/ახალი)	ახალი

ექსპერტთა ჯგუფის წევრები

თავმჯდომარე (სახელი, გვარი, უსდ/ორგანიზაცია, ქვეყანა)	პროფესორი-ემერიტუსი დოქტორი ჰანს- გეორგ პეტერსენი პოტსდამის უნივერსიტეტი, საგადასახადო და ტრანსფერი კვლევის ჯგუფი ბერლინი, გერმანია
წევრი (სახელი, გვარი, უსდ/ორგანიზაცია, ქვეყანა)	პროფ. დოქ. გოჩა თუთბერიძე ევროპული უნივერსიტეტი, საქართველო
წევრი (სახელი, გვარი, უსდ/ორგანიზაცია, ქვეყანა)	ბ-ნი ცოტნე ჟღენტი, დოქტორანტი, თბლისის სახელმწიფო უნივერსიტეტი
წევრი (სახელი, გვარი, უსდ/ორგანიზაცია, ქვეყანა)	
წევრი (სახელი, გვარი, უსდ/ორგანიზაცია, ქვეყანა)	

აკრედიტაციის ექსპერტთა ჯგუფის შემადგამელი დასკვნა

▪ ზოგადი ინფორმაცია საგანმანათლებლო პროგრამის შესახებ

შესაფასებელი პროგრამა სტუდენტებისათვის ეკონომიკაში სადოქტორო ხარისხის მინიჭებას ისახავს მიზნად. პროგრამის შესწავლა ხდება ინგლისურ ენაზე და დისერტაციაც უნდა მომზადდეს ინგლისურ ენაზე. პროგრამა ორიენტირებულია მაკროეკონომიკაზე, რაც საკმაოდ ფართო საგანია და კონკრეტულად არ უკავშირდება ამ სფეროში უახლეს მოვლენებს. თუმცა, როგორც ჩანს, საქართველოში ადგილობრივი დამსაქმებლების (უნივერსიტეტები, კვლევითი ინსტიტუტები და საკონსულტაციო ფირმები) ინტერესს იმსახურებს, მიუხედავად იმისა, რომ რეალური ქართული თავისებურებები ზედმიწევნით არ არის გათვალისწინებული. საერთო ჯამში, პროგრამა შეიძლება სასარგებლო იყოს ეკონომიკურ სფეროში მაღალი კვალიფიკაციის მქონე ადამიანური რესურსების სიმცირის შესამსუბუქებლად.

▪ აკრედიტაციის ვიზიტის მიმოხილვა

აკრედიტაციის ვიზიტი ჩატარდა 14 ნოემბერს, თბილისში, კავკასიის უნივერსიტეტის მთავარ შენობაში. პირველი შეხვედრა გაიმართა აკადემიური საკითხების და მატერიალური რესურსების ვიცე-პრეზიდენტებთან, სადაც ფართოდ მიმოიხილეს კავკასიის უნივერსიტეტში განვითარებული მოვლენები. მეორე შეხვედრის დროს, თვითშეფასების გუნდთან, საუბარი დაეთმო სადოქტორო სკოლის დეკანს (CDS), მასში ეკონომიკის სკოლის დეკანს მონაწილეობა არ მიუღია - რამაც ეკონომიკაში ძირითადი სასწავლო პროგრამების შესახებ დამატებითი ინფორმაციის მოძიება ძალიან გაართულა. გასაუბრების მთავარი თემა სადოქტორო პროგრამის პირველი ფაზის განმავლობაში პერსონალის კრიტიკული მდგომარეობა იყო. პროგრამების ხელმძღვანელებთან მე -3 შეხვედრაზე გარკვეულწილად გაშუქდა კვალიფიკაცია და ორივე თანამშრომლის გეგმა, როგორც კავკასიის უნივერსიტეტში სადოქტორო პროგრამაში ნახევარ განაკვეთზე მომუშავე ერთადერთი ეკონომისტი. მე -4 შეხვედრაზე, ხელმძღვანელებთან ერთად, ორმა მოწვეულმა ლექტორმა აღწერა საკუთარი ამოცანები დოქტორანტურის პროგრამის ფარგლებში. სადოქტორო ნაშრომის ხელმძღვანელებთან შეხვედრა დღის მეორე ნახევარში, გაუქმდა უნივერსიტეტის მიერ და ექსპერტთა ჯგუფი შეხვდა მხოლოდ ორ ეკონომისტს, რომლებიც აუცილებლად დასაქმდებიან, როგორც სადოქტორო ნაშრომის ხელმძღვანელები ამ პროგრამაში.

სადილის შემდეგ სადოქტორო სკოლის დეკანმა ჩვენთან ერთად დაათვალიერა უნივერსიტეტის ოთახები; აქ ძალიან მკვეთრად გამოჩნდა უნივერსიტეტის შესანიშნავი ინფრასტრუქტურა და უნივერსიტეტის ადმინისტრაციის მაღალი სტანდარტები. მე -5 შეხვედრის დროს ექსპერტთა ჯგუფი ესაუბრა ხარისხის უზრუნველყოფის სამსახურის უფროსს და შეიმჩნა შთაბეჭდილება, რომ მას ნამდვილად გააჩნია სათანადო შესაძლებლობები და უნარები, რათა უზრუნველყოს მომავალი განვითარებისთვის საჭირო სტანდარტები. მე -6 შეხვედრაზე სამ დოქტორანტთან (ერთ-ერთი მათგანი არ დაესწრო შეხვედრას) ნათელი გახდა, რომ უნდა მოხდეს მაკროეკონომიკის პროგრამის ხელახალი განხილვა, რადგან სამივე სტუდენტი ორიენტირებულია საგნებზე, რომლებიც, მაკროეკონომიკის მეტ-ნაკლებად გარეთაა და დამოკიდებულია მათ პროფესიულ პრაქტიკაზე. ექსპერტთა ჯგუფის თავმჯდომარემ წარმოადგინა აკრედიტაციის ვიზიტის ძირითადი შედეგები ბოლო სხდომაზე, რომელშიც მონაწილეობა მიიღეს მხოლოდ უნივერსიტეტის დეკანმა და სადოქტორო სკოლის დეკანმა.

▪ საგანმანათლებლო პროგრამის სტანდარტებთან შესაბამისობის მოკლე მიმოხილვა

რაც შეეხება პროგრამის მიზნებს (1.) შემოთავაზებული სადოქტორო პროგრამა „მეტწილად შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან“.

ამგვარი შეზღუდვა შეფასებაში გამოწვეული იყო პროგრამის მიზნების და სწავლის შედეგების არასაკმარისი აღწერილობებითა და განმარტებებით (ორივე შეფასდა როგორც მეტწილად შესაბამისობაში) განსაკუთრებით თვითშეფასების ანგარიშსა და სასწავლო გეგმაში.

სწავლების მეთოდოლოგია და ა.შ. (2) შეფასდა როგორც შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან; ამ ნაწილში 6 არსებული კომპონენტებიდან, მხოლოდ მე-4 კომპონენტი იყო „მეტწილად შესაბამისობაშია“, ხოლო დანარჩენი 5 კომპონენტი შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან.

სტუდენტის მიღწევებსა და მათთან ინდივიდუალური მუშაობასთან დაკავშირებით, პირველი კომპონენტი (3.1.) შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან. მე-2 კომპონენტი (3.2.) შეიცავს ხარვეზებს, სადოქტორო პროგრამის თანამშრომლების სიტუაციასთან დაკავშირებით, რამაც გამოიწვია მცირედი ჩამოფასება და მიიღო „მეტწილად შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან“. აქედან გამომდინარე, ამ სტანდარტის საერთო შეფასებაა "შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან".

სტანდარტმა, რომელიც უზრუნველყოფს სასწავლო რესურსების მიწოდებას, არ დააკმაყოფილა ექსპერტთა ჯგუფი. პერსონალი საკმაოდ მცირეა იმისათვის, რომ უზრუნველყოფილი იყოს სათანადო მხარდაჭერა 5-დან 10 დოქტორანტისათვის, თუნდაც პროგრამის საწყის ეტაპზე. აქედან გამომდინარე, კომპონენტები (4.1.) და (4.2.) შეფასდა, როგორც "ნაწილობრივ შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან", უბრალოდ, რათა თავიდან აგვეცილებინა სრულად უარყოფითი შეფასება. კომპონენტი (4.3.), რომელიც "შეესაბამება" და (4.4.) რომელიც "ამეტწილად შესაბამისობაშია" მაინც ვერ ახერხებს (4) სტანდარტის ყველაზე კრიტიკულ შეფასებას (შეფასდა როგორც "ნაწილობრივ შესაბამისობაშია...").

რაც შეეხება სწავლების ხარისხის განვითარების შესაძლებლობებს (5) ყველა კომპონენტმა მიიღო საუკეთესო შეფასება და მაშასადამე, საერთო შეფასება სრულად აკმაყოფილებს მოცემულ სტანდარტებს.

▪ რეკომენდაციები

1.1.: უფრო ფართო პროგრამის განვითარების პერსპექტივა, სადაც სადოქტორო პროგრამა ნაკლებად იზოლირებულია და უფრო ინტეგრირებულია სადოქტორო სკოლების სხვა პროგრამებთან. ეს ასევე აუმაღლებს ინტერდისციპლინარულობას, ისევე როგორც ცალკეული სუბიექტების სოციალური პასუხისმგებლობას და ზრდის სადოქტორო ხელმძღვანელების პოტენციურ რაოდენობას.

1.2.: თვითშეფასების ანგარიშში ისევე როგორც კურიკულუმში მოცემული ფორმულირებები ეხება ზემოთაღნიშნულ პრობლემებს. აქედან გამომდინარე, აუცილებელია კურიკულუმის გადასინჯვა პროგრამის მომავალი წარმატებისთვის, რადგან სტუდენტები კურიკულუმიდან იღებენ საწყის ამომწურავ ინფორმაციას პროგრამის შესახებ.

2.4.:სწავლების ვალდებულებების დეტალური აღწერა, ისევე როგორც სტუდენტების მონაწილეობა სამეცნიერო საქმიანობასა და საერთაშორისო კონფერენციებში განსაკუთრებით სასწავლო გეგმის ფარგლებში.

3.2.:ექსპერტთა ჯგუფის დაბეჯითებით თავაზობს პერსონალის და / ან ხელმძღვანელების რაოდენობის გაზრდას.მთავარი შეფასება მოცემულია მე-4 ნაწილში ქვემოთ!

4.1.:განვითარების ინდივიდუალური სტრატეგიული გეგმა, რომ საწყის და საშუალოვადიან პერსპექტივაში ხარვეზები აღმოიფხვრას.

4.2.:იგივე რაც 4.1-ში.

4.4.:თანამშრომლების მდგომარეობის გაუმჯობესება, ასევე ხელმძღვანელების რაოდენობის გაზრდა.

▪ რჩევები პროგრამის განვითარებისთვის

- (1) თანამედროვე ეკონომიკაში უფრო მიზანმიმართული სპეციალობების განვითარება (გამოყენებითი და ემპირიული, საზოგადო ეკონომიკასა და საჯარო არჩევანი, გარემოსდაცვითი ეკონომიკა, ქვევითი ეკონომიკა, ევოლუციური ეკონომიკა და ა.შ.), რომლებიც შეიძლება იყოს მაკრო ორიენტირებული. მაგრამ უკვე დოქტორანტებთან გასაუბრებამ ცხადყო (თუმცა, ძველ სადოქტორო პროგრამას ეკუთვნიან), რომ მათი ინტერესები ბევრად სცილდება მჭიდრო მაკროეკონომიკურ ორიენტაციას, რომელიც წარმოდგენილია ამ წინადადებაში.
- (2) ეთიკური პრინციპებით ხელმძღვანეობის გარანტია და შემოთავაზებული კურსის პროგრამაში შეტანა ან დამატებითი სილაბუსის დანერგვა.

1.2.:სასწავლო გეგმა, რომელიც მოიცავს ლაკონურ ინფორმაციას წინაპირობების შესახებ, საკურსო პროგრამა, სწავლისა და სწავლების ვალდებულებები, ასევე საგამოცდო პროცედურები, დისერტაციის სახე, შეფასების პროცესი შემფასებელთა რაოდენობის, გამოცდის ტიპის და დისერტაციის დაცვის ჩათვლით. გარდა ამისა, მინიშნებები კონკრეტული სამართლებრივი წესების შესახებ უნდა დაემატოს და ყველაფერ უნდა გამოქვეყნდეს ვებ-გვერდზე.

2.2.:ექსპერტთა ჯგუფი სთავაზობს, არჩევითი კურსების რაოდენობის გაზრდას თავიდანვე.

2.3.:იხილე რეკომენდაციები 1.1.პროგრამის მიზნები ზემოთ.

2.5.:ექსპერტთა ჯგუფი სთავაზობს სტუდენტებისათვის მენტორის პროგრამის დანერგვას, ისევე როგორც სწავლების უნარების შემოწმების განხორციელებას აუდიტორიებში.

2.6.:კურიკულუმში უნდა იყოს ახსნილი წესები დისერტაციის და ზეპირი გამოცდების შესახებ.

4.1.:

(1) ეკონომიკის დეპარტამენტის, ბიზნეს სკოლის და სოციალური მეცნიერებების პროგრამების კოლეგების მეტი ჩართულობა სადოქტორო პროგრამაში, მაშინაც კი, თუ ისინი არ ასწავლიან ინგლისურ ენას, განსაკუთრებით ქართულენოვანი სტუდენტების მხარდაჭერის გასაუმჯობესებლად.

(2) საერთაშორისო შედარება (აშშ, დიდ ბრიტანეთი და კონტინენტური ევროპა) ორი სხვადასხვა მიმართულებით: ან ცალკე განყოფილებებში (Fachbereiche), როგორც არსებობს ეკონომიკაში, აშშ-ში ხშირად ხდება ლიტერატურის და მეცნიერებების კოლეჯების ინტეგრირება, ევროპაში ხშირად ბიზნეს სკოლებში; ან ეკონომიკა და ბიზნესი წარმოადგენს ეკონომიკისა და სოციალურ მეცნიერებათა ფაკულტეტის ნაწილს.ორივე მოდელში ეკონომიკაში ჩართული კოლეგების მინიმალური რაოდენობა 15 -დან 20 თანამშრომელს (დაახლოებით 5 პროფესორი, 2 ასოცირებული პროფესორი, 10-დან 13 სწავლებისა და კვლევის თანამშემწეები და დამატებით მოწვეული პერსონალი), როდესაც ყველა პროფესორი მუშაობს სრულ განაკვეთზე და ცხოვრების მანძილზე კონტრაქტით.

4.2. იგივე რაც 4.1.

5.1.:მომავალში განმეორებითი აკრედიტაციის პროცესებისათვის თვითშეფასების ანგარიში უნდა იქნეს გათვალისწინებული, როგორც ყველაზე სერიოზული საინფორმაციო ბაზა ექსპერტთა ჯგუფისათვის.ექსპერტებისადმი დიდი მოცულობის დოკუმენტში მოთავსებული ფაქტების უბრალო მითითება არ არის სასარგებლო საქციელი!ყველა კომპონენტი უნდა იყოს მოკლედ და მკაფიოდ ჩამოყალიბებული თვითშეფასების ანგარიშში.გარდა ამისა, ასეთი ანგარიში უნდა გამოიყენონ დირექტორებმა ეფექტური SWOT-ანალიზის განსახორციელებლად!

- საუკეთესო პრაქტიკის მოკლე მიმოხილვა (არსებობის შემთხვევაში)

- განმეორებითი აკრედიტაციისას, მნიშვნელოვანი მიღწევებისა და/ან პროგრესის მოკლე მიმოხილვა (ასეთის არსებობის შემთხვევაში)

პროგრამის შესაბამისობა აკრედიტაციის სტანდარტებთან

1. საგანმანათლებლო პროგრამის მიზანი, სწავლის შედეგები და მათთან პროგრამის შესაბამისობა

პროგრამას აქვს ნათლად ჩამოყალიბებული მიზნები და სწავლის შედეგები, რომლებიც ლოგიკურადაა ერთმანეთთან დაკავშირებული. პროგრამის მიზნები შეესაბამება უნივერსიტეტის მისიას, მიზნებსა და სტრატეგიულ გეგმას. პროგრამის გაუმჯობესებისთვის მუდმივად ფასდება პროგრამის სწავლის შედეგები.

1.1 პროგრამის მიზნები

პროგრამის მიზნები ასახავს, თუ რა ცოდნის, უნარებისა და კომპეტენციების მქონე კურსდამთავრებულის მომზადებისკენ არის მიმართული იგი და რა წვლილი შეაქვს დარგისა და საზოგადოების განვითარებაში.

სტანდარტის მოთხოვნებთან შესაბამისობის აღწერითი მიმოხილვა და ანალიზი

- (1) პროგრამის მიზნები ნახსენებია საკმაოდ ზოგადად, თვითშეფასების ანგარიშის ერთ გვერდზე (გვ. 9 SER). მკაფიოდ განსაზღვრული მიზნების ზუსტი სია არ არის მოცემული. აქ ასევე აღწერილია, რომ პროგრამა სპეციალიზირებულია მაკროეკონომიკაში, რაც საკმაოდ ფართო სფეროა და არ არის სათანადოდ ორიენტირებული. ვიზიტის განმავლობაში ნათელი გახდა, რომ, არსებობს ადგილობრივი მოთხოვნა კვალიფიციურ კურსდამთავრებულებზე საწარმოებში, რომლებიც ჩართული არიან საკონსულტაციო საქმიანობაში და საქართველოს უნივერსიტეტები საჭიროებენ განათლებულ, ახალგაზრდა მეცნიერებს სწავლების, კვლევის და პროგრამების შემდგომი განვითარებისათვის.
- (2) ახალგაზრდა მეცნიერებში ეთიკური ქცევის შემდგომი განვითარების, ასევე, ქართული საზოგადოების ლიბერალური დემოკრატიის ღირებულებების გაუმჯობესების პროცესში მონაწილეობის პროგრამაში განსაკუთრებული როლის შესახებ მოკლედ არის აღნიშნული, არ არის ინტეგრირებული შემოთავაზებული კურსის პროგრამაში (იხილეთ სილაბუსების).
- (3) პროგრამის მოკლე აღწერა (გვ. 6 - 7 შ დ) ახსენებს, რომ არსებული სადოქტორო პროგრამა ისევე როგორც სადოქტორო სკოლა (ჩ შ); შემდეგ ანგარიშში შესაძლო ურთიერთობა ყოფილი პროგრამასა და ჩ შ შორის არაა გათვალისწინებული და ახალი პროგრამა უნივერსიტეტის სხვა საგნებისგან მეტ-ნაკლებად იზოლირებულია. რაც იწვევს სერიოზულ პრობლემებს ახალ პროგრამაში პოტენციური თანამშრომლების სიტუაციასთან დაკავშირებით, როგორც ეს ქვემოთაა აღწერილი და ასევე, უგულებელყოფს თანამედროვე ეკონომიკაში მნიშვნელოვან ინტერდისციპლინარულ მიდგომებს.

(4) რაც შეეხება სტრატეგიული გეგმებს, განსაკუთრებით თანამშრომლების სიტუაციასადმი მიმართული და მისი განვითარების შესახებ, ექსპერტთა ჯგუფის ყველაზე მნიშვნელოვანი შეკითხვები უპასუხოდ იქნა დატოვებული. (5) მიზნების აღწერა უფრო ზუსტია კურიკულუმში, მაგრამ მაინც რჩება საერთო დონეზე; თუმცა, აკმაყოფილებს სტანდარტებს. (6) პროგრამის გრძელვადიანი მიზანი ორიენტირებულია არა მარტო საქართველოზე, არამედ რეგიონის სხვა ქვეყნებზე მეზობელი ქვეყნების სტუდენტების მოსაზიდად.
მტკიცებულებები/ინდიკატორები ○ თვითშეფასების ანგარიში (SER): გვ. 6 - 9 ○ კურიკულუმი ○ სილაბუსები ○ ინტერვიუები აკრედიტაციის ვიზიტი დროს
რეკომენდაციები: უფრო ფართო პროგრამის განვითარების პერსპექტივა, სადაც სადოქტორო პროგრამა ნაკლებად იზოლირებულია და უფრო ინტეგრირებულია სადოქტორო სკოლების სხვა პროგრამებთან.ეს ასევე აუმჯობესებს ინტერდისციპლინარულობას, ისევე როგორც ცალკეული სუბიექტების სოციალური პასუხისმგებლობას და ზრდის სადოქტორო ხელმძღვანელების პოტენციურ რაოდენობას.
რჩევები პროგრამის განვითარებისთვის (1) თანამედროვე ეკონომიკაში უფრო მიზანმიმართული სპეციალობების განვითარება (გამოყენებითი და ემპირიული, საზოგადო ეკონომიკასა და საჯარო არჩევანი, გარემოსდაცვითი ეკონომიკა, ქცევითი ეკონომიკა, ევოლუციური ეკონომიკა და ა.შ.), რომლებიც შეიძლება იყოს მაკროორიენტირებული. დოქტორანტებთან ინტერვიუს დროს, ექსპერტთა ჯგუფისთვის ნათელი გახდა, რომ მათი ინტერესები ბევრად სცილდება მჭიდრო მაკროეკონომიკურ ორიენტაციას, რაც წარმოდგენილია ამ წინადადებაში. (2) ეთიკური პრინციპებით ხელმძღვანელობის გარანტია და შემოთავაზებული კურსის პროგრამაში შეტანა ან დამატებითი სილაბუსის დანერგვა.
საუკეთესო პრაქტიკა (არსებობის შემთხვევაში): ○ პრაქტიკა, რომელიც არის გამორჩეულად ეფექტური და რომელიც შეიძლება გახდეს სამიზნე ნიშნული ან მაგალითი სხვა საგანმანათლებლო პროგრამებისათვის

მნიშვნელოვანი მიღწევები და/ან პროგრესი (მოქმედი აკრედიტებული პროგრამის შემთხვევაში)

- მნიშვნელოვანი მიღწევები და/ან პროგრესი, რომელიც პროგრამაში განხორციელდა წინა აკრედიტაციის შემდეგ (ასეთის არსებობის შემთხვევაში)

შეფასება

○ გთხოვთ, შეაფასოთ პროგრამის სტანდარტის აღნიშნულ კომპონენტთან შესაბამისობა

☐ შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან

✓ მეტწილად შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან

☐ ნაწილობრივ შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან

☐ არ არის შესაბამისობაში მოთხოვნებთან

1.2 პროგრამის სწავლის შედეგები

- პროგრამის სწავლის შედეგები აღწერს იმ ცოდნას, უნარებსა ან/და პასუხისმგებლობასა და ავტონომიურობას, რომლებსაც სტუდენტი იძენს პროგრამის დასრულებისას;
- პროგრამის სწავლის შედეგების შეფასების პროცესი მოიცავს სწავლის შედეგების გასაზომად საჭირო მონაცემთა განსაზღვრას, შეგროვებასა და ანალიზს;
- შეფასების შედეგები გამოიყენება პროგრამის გასაუმჯობესებლად.

სტანდარტის მოთხოვნებთან შესაბამისობის აღწერითი მიმოხილვა და ანალიზი

(1) შემოთავაზებული პროგრამის კომპონენტები მკაფიოდაა განსაზღვრული მოცემულ სილაბუსების ფარგლებში, რომელშიც ყველა დამაჯერებელია და შეესაბამება სტანდარტების მოთხოვნებს. ერთადერთი კრიტიკული წერტილი არის ის, რომ ზოგიერთ სილაბუსში სწავლის შედეგების რაოდენობა აშკარად ძალიან დიდია, რაც ეჭვს ქვეშ აყენებს მათ კონტროლირებადობასა და გაზომვადობას. ყველა ECTS სტანდარტი და დაკავშირებული კრიტერიუმები გათვალისწინებულია.

(2) მიუხედავად იმისა, რომ სილაბუსები ასრულებს სტანდარტების მოთხოვნებს, თვითშეფასების ხარისხსა და კურიკულუმში შეინიშნება მრავალი ხარვეზი და მოითხოვს ხელახალ შემოწმებას, კურიკულუმისას მაინც.

(3) პროგრამის მიზნები რუკა და სწავლის შედეგები მოცემულია, მაგრამ SER-ში ახსნა-განმარტებები ნაწილობრივ არასრულია:

უნარები ძალიან ზოგადადაა ჩამოყალიბებული; გამოყენებულია მეტნაკლებად უმნიშვნელო ფორმულები. უცხო ენა ნახსენებია მე-5 პუნქტში (SER გვ. 10) როგორც პროგრამის დროს შესასწავლი უნარი, მაგრამ მოქმედებს, როგორც პროგრამის წინაპირობა. ცოდნა გადასცემს ღირებულებებს (პუნქტი 7), ისევე, როგორც პროფესიულ მთლიანობას, მაგრამ ბევრი სხვა განცხადებები, შესაბამისად, ეჭვის ქვეშ აყენებს საკითხს, თუ როგორ და რომელმა კურსებმა უნდა გადასცენ სწავლის შედეგები და როგორც ხდება მათი კონტროლი და გაზომვა.

- (4) სწავლის შედეგების სიაში მრავალ გაუკრკვევლობასთან ერთად, ერთი მიზანი ისევე, როგორც სწავლის შედეგი სრულიად გამოტოვებულია: **სწავლების უნარები**. რაც განსაკუთრებით გასაკვირია, რადგან, ალბათ, ადგილობრივ და რეგიონულ დონეზე უდიდესი მოთხოვნა უმაღლესი განათლების კვალიფიციურ მასწავლებლებზე, საკმაოდ მოსალოდნელია, რაც, ასევე ნათელი გახდა, ვიზიტის დროს ჩატარებული ინტერვიუებიდან.
- (5) დარჩენილი ტექსტი - ექსპერტთა ჯგუფისთვისაც კი - გაუგებარია. სრულიად გაუგებარია, თუ როგორ შეფასდება სწავლის შედეგები სადისერტაციონაშრომში.
- (6) ამ პრობლემების გარდა, ნაშრომში არ ირკვევა თუ, რა არის დისერტაციის მიზანი და მისი მოთხოვნილი ფორმა. შესაძლო ფორმებია წიგნის ფორმა (მინიმალური მოცულობის კონკრეტულ სტანდარტების მოთხოვნებით) ან კუმულაციური ფორმა (3-დან 4 სამეცნიერო ნაშრომის დაწერა). პუბლიკაციის წესები ასევე არ არის ნახსენები როგორც SER- ში, ასევე კურიკულუმში..
- (7) პროგრამის სწავლის შედეგები ადგილობრივ ბაზარზე მოთხოვნის შესაბამისია, ზემოთ ჩამოთვლილი შეზღუდვებით. ამ პროგრამისთვის ჩატარებული ადგილობრივი ბაზრების ანალიზი გვიჩვენებს, რომ მაკროეკონომიკის ერთ ან მეტ სფეროში სპეციალიზებულ მაღალკვალიფიციურ ეკონომისტებზე მოთხოვნა არსებობს.
- (8) პროგრამას აქვს დეტალური სწავლის შედეგების შეფასების მექანიზმები, ასევე სასწავლო შედეგების რუკა.
- (9) პროგრამის სწავლის შედეგების ფასდება კვლევების და დაინტერესებულ სტუდენტებთან, პოტენციურ დამსაქმებლებთან და მასწავლებლებთან შეხვედრებით, რომლებიც მომავალში ჩაერთვებიან მათ გაუმჯობესებაში.

მტკიცებულებები/ინდიკატორები

თვითშეფასების ანგარიში და სადოქტორო პროგრამის კურიკულუმი.

განმეორებითი დისკუსიები თითქმის ყველა საინტერვიუ ჯგუფებში.

ადგილობრივი ბაზრის ანალიზის შედეგები და კავკასიის უნივერსიტეტის მიერ ჩატარებული დამსაქმებელთა გამოკითხვები.

სწავლის შედეგების შეფასების მექანიზმი ეკონომიკის სადოქტორო პროგრამაში.

რეკომენდაციები:

ფორმულირებები თვითშეფასების ანგარიშში ისევე, როგორც კურიკულუმში აღნიშნავენ ზემოთაღნიშნულ პრობლემებს. აქედან გამომდინარე, აუცილებელია კურიკულუმის გადასინჯვა პროგრამის მომავალი წარმატებისთვის, რადგან სტუდენტები კურიკულუმიდან იღებენ საწყის ამომწურავ ინფორმაციას პროგრამის შესახებ.

რჩევები პროგრამის განვითარებისთვის

სასწავლო გეგმა, რომელიც მოიცავს ლაკონურ ინფორმაციას წინაპირობების შესახებ, საკურსო პროგრამა, სწავლისა და სწავლების ვალდებულებები, ასევე საგამოცდო პროცედურები, დისერტაციის სახე, შეფასების პროცესი შემფასებელთა რაოდენობის, გამოცდის ტიპის და დისერტაციის დაცვის ჩათვლით. გარდა ამისა, მინიშნებები კონკრეტული სამართლებრივი წესების შესახებ უნდა დაემატოს და ყველაფერ უნდა გამოქვეყნდეს ვებ-გვერდზე.

საუკეთესო პრაქტიკა (არსებობის შემთხვევაში):

- პრაქტიკა, რომელიც არის გამორჩეულად ეფექტური და რომელიც შეიძლება გახდეს სამიზნე ნიშნული ან მაგალითი სხვა საგანმანათლებლო პროგრამებისათვის

მნიშვნელოვანი მიღწევები და/ან პროგრესი (მოქმედი აკრედიტებული პროგრამის შემთხვევაში)

- მნიშვნელოვანი მიღწევები და/ან პროგრესი, რომელიც პროგრამაში განხორციელდა წინა აკრედიტაციის შემდეგ (ასეთის არსებობის შემთხვევაში)
-

შეფასება

○ გთხოვთ, შეაფასოთ პროგრამის სტანდარტის აღნიშნულ კომპონენტთან შესაბამისობა

☐ შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან

☒ მეტწილად შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან

☐ ნაწილობრივ შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან

☐ არ არის შესაბამისობაში მოთხოვნებთან

პროგრამის სტანდარტთან შესაბამისობა

სტანდარტი	შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან	მეტწილად შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან	ნაწილობრივ შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან	არ არის შესაბამისობაში მოთხოვნებთან
საგანმანათლებლო პროგრამის მიზანი, სწავლის შედეგები და მათთან პროგრამის შესაბამისობა		X		

2. სწავლების მეთოდოლოგია და ორგანიზება, პროგრამის ათვისების შეფასების ადეკვატურობა

პროგრამაზე დაშვების წინაპირობები, პროგრამის სტრუქტურა, შინაარსი, სწავლება-სწავლის მეთოდები და სტუდენტთა შეფასება უზრუნველყოფს დასახული მიზნებისა და მოსალოდნელი სწავლის შედეგების მიღწევას.

2.1 პროგრამაზე დაშვების წინაპირობები უსდ-ს განსაზღვრული აქვს პირთა პროგრამაზე დაშვების შესაბამისი, გამჭვირვალე, სამართლიანი, საჯარო და ხელმისაწვდომი წინაპირობები და პროცედურები. სტანდარტის მოთხოვნებთან შესაბამისობის აღწერითი მიმოხილვა და ანალიზი ბიზნესის სკოლას განსაზღვრული აქვს პროგრამაზე დაშვების რელევანტური, გამჭვირვალე, სამართლიანი, საჯარო და ხელმისაწვდომი წინაპირობები.კერძოდ, დოქტორანტი შეიძლება გახდეს ის, ვისაც აქვს მაგისტრის ხარისხი ან ექვივალენტი.განმცხადებელმა უნდა დაადასტუროს ინგლისური ენის B2 დონეზე ცოდნა, გაიაროს კავკასიის სადოქტორო სკოლის მათემატიკის გამოცდა, წარადგინოს ინგლისურ ენაზე მოტივაციისწერილი, რომელიც აღწერს სამეცნიერო ინტერესებს.დაშვების წინაპირობები შეესაბამება საქართველოს კანონმდებლობას
--

და უკავშირდება პროგრამის მიზნებთან.პროგრამაზე დაშვების წინაპირობები საკმაოდ მკაცრია.
მტკიცებულებები/ინდიკატორები ○ სადოქტორო სკოლის წესდება ○ სადოქტორო პროგრამის კურიკულუმი ეკონომიკაში ○ ინტერვიუები
რეკომენდაციები: წინადადება(ები), რომელიც უსდ-მ უნდა გაითვალისწინოს იმისათვის რომ პროგრამამ დააკმაყოფილოს სტანდარტის მოთხოვნები
რჩევები პროგრამის განვითარებისთვის არასავალდებულო ხასიათის რჩევები პროგრამის განვითარებისთვის
საუკეთესო პრაქტიკა (არსებობის შემთხვევაში): ○ პრაქტიკა, რომელიც არის გამორჩეულად ეფექტური და რომელიც შეიძლება გახდეს სამიზნე ნიშნული ან მაგალითი სხვა საგანმანათლებლო პროგრამებისათვის
მნიშვნელოვანი მიღწევები და/ან პროგრესი (მოქმედი აკრედიტებული პროგრამის შემთხვევაში) ○ მნიშვნელოვანი მიღწევები და/ან პროგრესი, რომელიც პროგრამაში განხორციელდა წინა აკრედიტაციის შემდეგ (ასეთის არსებობის შემთხვევაში) ○
შეფასება ი გთხოვთ, შეაფასოთ პროგრამის სტანდარტის აღნიშნულ კომპონენტთან შესაბამისობა ☒ შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან ☐ მეტწილად შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან ☐ ნაწილობრივ შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან ☐ არ არის შესაბამისობაში მოთხოვნებთან

2.2 საგანმანათლებლო პროგრამის სტრუქტურა და შინაარსი

პროგრამა შედგენილია უსდ-ში მოქმედი საგანმანათლებლო პროგრამების დაგეგმვის, შემუშავებისა და განვითარების მეთოდოლოგიის გამოყენებით. პროგრამის შინაარსი

ითვალისწინებს პროგრამაზე დაშვების წინაპირობებსა და სწავლის შედეგებს. პროგრამის სტრუქტურა თანმიმდევრული და ლოგიკურია. შინაარსი და სტრუქტურა უზრუნველყოფს პროგრამის სწავლის შედეგების მიღწევას. მისანიჭებელი კვალიფიკაცია შესაბამისობაშია პროგრამის შინაარსთან და სწავლის შედეგებთან.
სტანდარტის მოთხოვნებთან შესაბამისობის აღწერითი მიმოხილვა და ანალიზი სადოქტორო საგანმანათლებლო პროგრამა ძირითადად შემუშავებულია უსდ-ში მოქმედი საგანმანათლებლო პროგრამების დაგეგმვის, შემუშავებისა და განვითარების მეთოდოლოგიის საფუძველზე. კერძოდ, საგანმანათლებლო პროგრამის შემუშავების, რატიფიკაციის, ცვლილებების შეტანის, შეწყვეტის წესები და პროცედურები, რომელიც მოიცავს პროგრამის შემუშავებისა და დაგეგმვის ძირითად პრინციპებს და მათთან დაკავშირებულ ყველა პროცესებს. პროგრამა, ასევე, ემყარება სადოქტორო საგანმანათლებლო პროგრამის უნივერსიტეტში შემუშავებულ სტანდარტებს. პროგრამის ოპტიმალური ხანგრძლივობაა 3 წელი. მაქსიმალური ხანგრძლივობაა 4 წელი. სადოქტორო პროგრამა ეკონომიკაში მოიცავს 180 ECTS კრედიტს. სადოქტორო პროგრამა ეკონომიკაში მოიცავს სწავლების კომპონენტს (60 ECTS კრედიტი) და კვლევის კომპონენტს (120 ECTS კრედიტი). პროგრამის სწავლების კომპონენტი მოიცავს სავალდებულო სემინარებს და მეთოდოლოგიურ კურსებს (34 კრედიტი), ასარჩევ სემინარს (6 ECTS კრედიტი) და სწავლებასა და ასისტენტობას (20 ECTS კრედიტი). საგანმანათლებლო პროგრამის მიხედვით, არჩევითი სასწავლო კურსებისათვის გამოყოფილია 6 კრედიტი. სტუდენტს შეუძლია აირჩიოს კურსები მონეტარული თეორიის და პოლიტიკისა და შრომის ეკონომიკის გარდა. თუმცა ბიზნესის ადმინისტრირების დოქტორანტებს დიდი არჩევანი არ აქვთ.
მტკიცებულებები/ინდიკატორები • საგანმანათლებლო პროგრამა; • სილაბუსები • კურიკულუმი • ინტერვიუები
რეკომენდაციები: წინადადება(ები), რომელიც უსდ-მ უნდა გაითვალისწინოს იმისათვის რომ პროგრამამ დააკმაყოფილოს სტანდარტის მოთხოვნები
რჩევები პროგრამის განვითარებისთვის

ექსპერტთა ჯგუფის სთავაზობს, არჩევითი კურსების რაოდენობის გაზრდას დასაწყისშივე.
საუკეთესო პრაქტიკა (არსებობის შემთხვევაში): ○ პრაქტიკა, რომელიც არის გამორჩეულად ეფექტური და რომელიც შეიძლება გახდეს სამიზნე ნიშნული ან მაგალითი სხვა საგანმანათლებლო პროგრამებისათვის
მნიშვნელოვანი მიღწევები და/ან პროგრესი (მოქმედი აკრედიტებული პროგრამის შემთხვევაში) ○ მნიშვნელოვანი მიღწევები და/ან პროგრესი, რომელიც პროგრამაში განხორციელდა წინა აკრედიტაციის შემდეგ (ასეთის არსებობის შემთხვევაში) ○
შეფასება ○ გთხოვთ, შეაფასოთ პროგრამის სტანდარტის აღნიშნულ კომპონენტთან შესაბამისობა ✓ შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან ☐ მეტწილად შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან ☐ ნაწილობრივ შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან ☐ არ არის შესაბამისობაში მოთხოვნებთან

2.3. სასწავლო კურსი
➤ ძირითადი სპეციალობის თითოეული სასწავლო კურსის სწავლის შედეგები შეესაბამება პროგრამის სწავლის შედეგებს, ხოლო ყოველი სასწავლო კურსის შინაარსი და კრედიტების რაოდენობა შეესაბამება ამ კურსის სწავლის შედეგებს; ➤ სილაბუსში მითითებული სასწავლო მასალა დაფუძნებულია სწავლის სფეროს/დარგის აქტუალურ მიღწევებზე და უზრუნველყოფს პროგრამის სწავლის შედეგების მიღწევას.
სტანდარტის მოთხოვნებთან შესაბამისობის აღწერითი მიმოხილვა და ანალიზი ყველა კურსის სწავლის შედეგები ძირითადად ემთხვევა სასწავლო პროგრამის სწავლის შედეგებს. ყველა აკადემიური კურსის კრედიტების შიგთავსი და რაოდენობა ემთხვევა აკადემიური კურსის სწავლის შედეგებს. პროგრამის სასწავლო კურსები იმართება თანმიმდევრულად, კურიკულუმის რუკის თანახმად. შინაარსი, სწავლა-სწავლების მეთოდები და შეფასების სისტემა მორგებულია

კურსის სწავლის შედეგებსა და თავისებურებებზე.სასწავლო კურსები იყენებენ სასწავლო მასალას, რომელიც ეფუძნება უახლოეს მიღწევებს. კურსის შინაარსი შეესაბამება სწავლის შედეგებს და სწორად არის წარმოდგენილი რუკაზე.ისინი ნაწილობრივ ძალიან ჰგავს ბევრ ამერიკულ უნივერსიტეტში შეთავაზებულ კურსებს და, შესაბამისად, აკმაყოფილებენ ეროვნულ და საერთაშორისო სტანდარტებს.ჩვენ უბრალოდ გავიმეორებთ, რომ ორ კურსში (6111 და 6121) სწავლის შედეგები ძალიან მრავალრიცხოვანია.
მტკიცებულებები/ინდიკატორები ◦ კომპონენტის მტკიცებულებები/ინდიკატორები შესაბამისი დოკუმენტებისა და ინტერვიუს შედეგების ჩათვლით
რეკომენდაციები: წინადადება(ები), რომელიც უსდ-მ უნდა გაითვალისწინოს იმისათვის რომ პროგრამამ დააკმაყოფილოს სტანდარტის მოთხოვნები
რჩევები პროგრამის განვითარებისთვის იხილე რეკომენდაცია 1.1.პროგრამის მიზნები ზემოთ.
საუკეთესო პრაქტიკა (არსებობის შემთხვევაში): ◦ პრაქტიკა, რომელიც არის გამორჩეულად ეფექტური და რომელიც შეიძლება გახდეს სამიზნე ნიშნული ან მაგალითი სხვა საგანმანათლებლო პროგრამებისათვის
მნიშვნელოვანი მიღწევები და/ან პროგრესი (მოქმედი აკრედიტებული პროგრამის შემთხვევაში) ◦ მნიშვნელოვანი მიღწევები და/ან პროგრესი, რომელიც პროგრამაში განხორციელდა წინა აკრედიტაციის შემდეგ (ასეთის არსებობის შემთხვევაში) ◦
შეფასება ი გთხოვთ, შეაფასოთ პროგრამის სტანდარტის აღნიშნულ კომპონენტთან შესაბამისობა ✓ შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან ☐ მეტწილად შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან ☐ ნაწილობრივ შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან ☐ არ არის შესაბამისობაში მოთხოვნებთან

2.4 პრაქტიკული, სამეცნიერო/კვლევითი/შემოქმედებითი/საშემსრულებლო ტრანსფერული უნარების განვითარება	და
პროგრამა უზრუნველყოფს, სწავლის შედეგების შესაბამისად, სტუდენტთა პრაქტიკული, სამეცნიერო/კვლევითი/შემოქმედებითი/საშემსრულებლო და ტრანსფერული უნარების განვითარებას და/ან მათ კვლევით პროექტებში ჩართვას.	
სტანდარტის მოთხოვნებთან შესაბამისობის აღწერითი მიმოხილვა და ანალიზი სადოქტორო პროგრამა მიზნად ისახავს დოქტორანტის სამეცნიერო/კვლევითი/პრაქტიკული უნარების განვითარებას. უნარების განვითარება განიხილება სპეციფიკური პროექტის/ამოცანის შესრულების დახმარებითა და კვლევის ჩატარებით სადოქტორო ნაშრომზე მუშაობისას. აღსანიშნავია, რომ ამ პროგრამის ფარგლებში, დოქტორანტი ვალდებულია მონაწილეობა მიიღოს სამეცნიერო კონფერენციაში დისერტაციის დაცვამდე, საკუთარი დისერტაციის თემაზე (თავადვე უნდა წარადგინოს ნაშრომი). ასისტირების დროს, დოქტორანტები ივითარებენ სწავლების, შეფასებისა და კვლევითი მუშაობის პრაქტიკულ უნარებს. არსებობს ინფორმაციის ნაკლებობა სწავლების კომპონენტების და სწავლებისა და კვლევის პროცესების გადანაწილების შესახებ როგორც, თვითშეფასების ანგარიშში, ისე კურიკულუმში. სხვადასხვა სახის სწავლების მნიშვნელობა (გვ. 14 SER) არ არის ნათელი.	
მტკიცებულებები/ინდიკატორები • თვითშეფასების ანგარიში • კურიკულუმში • სადოქტორო პროგრამის დეკანთან და პროგრამის ხელმძღვანელთან ინტერვიუები • ინტერვიუ დოქტორანტებთან	
რეკომენდაციები: სწავლების ვალდებულებების დეტალური აღწერა, ისევე როგორც სტუდენტების მონაწილეობა სამეცნიერო საქმიანობასა და საერთაშორისო კონფერენციებში განსაკუთრებით სასწავლო გეგმის ფარგლებში.	
რჩევები პროგრამის განვითარებისთვის არასავალდებულო ხასიათის რჩევები პროგრამის განვითარებისთვის	
საუკეთესო პრაქტიკა (არსებობის შემთხვევაში): ○ პრაქტიკა, რომელიც არის გამორჩეულად ეფექტური და რომელიც შეიძლება გახდეს სამიზნე ნიშნული ან მაგალითი სხვა საგანმანათლებლო პროგრამებისათვის	

მნიშვნელოვანი მიღწევები და/ან პროგრესი (მოქმედი აკრედიტებული პროგრამის შემთხვევაში)

- მნიშვნელოვანი მიღწევები და/ან პროგრესი, რომელიც პროგრამაში განხორციელდა წინა აკრედიტაციის შემდეგ (ასეთის არსებობის შემთხვევაში)
-

შეფასება

○ გთხოვთ, შეაფასოთ პროგრამის სტანდარტის აღნიშნულ კომპონენტთან შესაბამისობა

☐ შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან

✓ მეტწილად შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან

☐ ნაწილობრივ შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან

☐ არ არის შესაბამისობაში მოთხოვნებთან

2.5 სწავლება-სწავლის მეთოდები

პროგრამა ხორციელდება სტუდენტზე ორიენტირებული სწავლება-სწავლის მეთოდების გამოყენებით. სწავლება-სწავლის მეთოდები შეესაბამება სწავლების საფეხურს, კურსის შინაარსს, სწავლის შედეგებს და უზრუნველყოფს მათ მიღწევას.

სტანდარტის მოთხოვნებთან შესაბამისობის აღწერითი მიმოხილვა და ანალიზი

პროგრამის თითოეული სასწავლო კომპონენტისათვის შესაფერისი სწავლება-სწავლის მეთოდებია შერჩეული. ისინი ემთხვევა აკადემიური კურსის შინაარსს, მიზნებს და ხდის კურსის სწავლის შედეგებს მიღწევადს. გარდა ამისა, აკადემიური კურსები იყენებენ შეფასების მეთოდებს, კომპონენტებსა და კრიტერიუმებს, რომლებიც შეესაბამება სწავლის შედეგებს ან სწავლის კომპეტენციას. კერძოდ, წერილობითი და ვერბალური მეთოდი, დისკუსია / დებატები, კოოპერაციული სწავლება, ინდუქცია, დედუქცია, ანალიზი და სინთეზი, შემთხვევის შესწავლა, ელექტრონული სწავლება. პროგრამის ყველა კომპონენტში გამოიყენება განსხვავებული სწავლის მეთოდები, რომლებიც მითითებულია შესაბამისი სილაბუსიკონცეფციის დოკუმენტში.

პროგრამა, ისევე როგორც სწავლება და ასისტენტობა შეესაბამება როგორც ეროვნულ, ისე საერთაშორისო სტანდარტებს.

მტკიცებულებები/ინდიკატორები

• სილაბუსები • სწავლების სახელმძღვანელო • ინტერვიუ დოქტორანტებთან
რეკომენდაციები:
რჩევები პროგრამის განვითარებისთვის ექსპერტთა ჯგუფი სთავაზობს სტუდენტებისათვის მენტორული პროგრამის დანერგვას ისევე როგორც სწავლების უნარების განხორციელების კონტროლს აუდიტორიებში.
საუკეთესო პრაქტიკა (არსებობის შემთხვევაში): ○ პრაქტიკა, რომელიც არის გამორჩეულად ეფექტური და რომელიც შეიძლება გახდეს სამიზნე ნიშნული ან მაგალითი სხვა საგანმანათლებლო პროგრამებისათვის
მნიშვნელოვანი მიღწევები და/ან პროგრესი (მოქმედი აკრედიტებული პროგრამის შემთხვევაში) ○ მნიშვნელოვანი მიღწევები და/ან პროგრესი, რომელიც პროგრამაში განხორციელდა წინა აკრედიტაციის შემდეგ (ასეთის არსებობის შემთხვევაში) ○
შეფასება ი გთხოვთ, შეაფასოთ პროგრამის სტანდარტის აღნიშნულ კომპონენტთან შესაბამისობა ☒ შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან ☐ მეტწილად შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან ☐ ნაწილობრივ შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან ☐ არ არის შესაბამისობაში მოთხოვნებთან

2.6. სტუდენტების შეფასება
სტუდენტების შეფასება ხორციელდება დადგენილი პროცედურების მიხედვით, გამჭვირვალეა და კანონმდებლობასთან შესაბამისი.
სტანდარტის მოთხოვნებთან შესაბამისობის აღწერითი მიმოხილვა და ანალიზი კურსებზე დარეგისტრირებისას სასწავლო პროცესის ელექტრონული სისტემის მეშვეობით, დოქტორანტს შეუძლია გაეცნოს სილაბუსებს და შეფასების ძირითად კომპონენტებსა და

კრიტერიუმებს. სტუდენტი ფასდება წინასწარ განსაზღვრული პროცედურით, რომელიც მკაფიოა და შეესაბამება კანონმდებლობას. კერძოდ, შეფასების სისტემა მოიცავს შუალედურ და საბოლოო შეფასებას, რაც ეხმარება დოქტორანტს საკუთარი ცოდნისა და უნარების პერიოდულად შეფასებაში და კურსით განსაზღვრული სწავლის შედეგების მიღწევაში. გარდა ამისა, სასწავლო კომპონენტის შეფასების სისტემა განსაზღვრულია კომპონენტის სპეციფიკის, შინაარსის, მიზნის და ზოგ შემთხვევაში დოქტორანტის კვლევის საგნის მიხედვით და მოიცავს კომპონენტის შესაბამის შეფასების მეთოდებსა და მკაფიო კრიტერიუმებს. შეფასების სისტემაში დადგენილია შუალედური და საბოლოო შეფასების მინიმალური ზღვარი. სასწავლო პროცესის ყოველ ეტაპზე სტუდენტს უფლება აქვს გადააბაროს საბოლოო გამოცდა თუ მისი მინიმალური შუალედური შეფასება 41 ქულაა. კვლევითი კომპონენტი ფასდება 100 ქულით, ერთიანი შეფასების ძირითადი წესის თანახმად. სასწავლო კომპონენტის შეფასების სისტემა დეტალურადაა წარმოდგენილი კურიკულუმსა და სილაბუსებში. სადისერტაციო კომპონენტის შეფასების სისტემა დეტალურადაა აღწერილი PhD (სადოქტორო) საბჭოს დებულებაში. წესები გამჭვირვალე და ნათელია და შეესაბამება როგორც ეროვნულ, ისე საერთაშორისო სტანდარტებს.	მტკიცებულებები/ინდიკატორები ○ ეკონომიკაში სადოქტორო პროგრამის კურიკულუმი ○ სილაბუსები ○ სადისერტაციო (სადოქტორო) საბჭოს წესდება ○ გამოცდების ჩატარების წესდება
რეკომენდაციები: წინადადება(ები), რომელიც უსდ-მ უნდა გაითვალისწინოს იმისათვის რომ პროგრამამ დააკმაყოფილოს სტანდარტის მოთხოვნები	რჩევები პროგრამის განვითარებისთვის კურიკულუმში უნდა იყოს ახსნილი წესები დისერტაციის და ზეპირი გამოცდების შესახებ.
საუკეთესო პრაქტიკა (არსებობის შემთხვევაში): ○ პრაქტიკა, რომელიც არის გამორჩეულად ეფექტური და რომელიც შეიძლება გახდეს სამიზნე ნიშნული ან მაგალითი სხვა საგანმანათლებლო პროგრამებისათვის	

მნიშვნელოვანი მიღწევები და/ან პროგრესი (მოქმედი აკრედიტებული პროგრამის შემთხვევაში)

- მნიშვნელოვანი მიღწევები და/ან პროგრესი, რომელიც პროგრამაში განხორციელდა წინა აკრედიტაციის შემდეგ (ასეთის არსებობის შემთხვევაში)
-

შეფასება

○ გთხოვთ, შეაფასოთ პროგრამის სტანდარტის აღნიშნულ კომპონენტთან შესაბამისობა

- ☒ შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან
- ☐ მეტწილად შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან
- ☐ ნაწილობრივ შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან
- ☐ არ არის შესაბამისობაში მოთხოვნებთან

პროგრამის სტანდარტთან შესაბამისობა

სტანდარტი	შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან	მეტწილად შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან	ნაწილობრივ შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან	არ არის შესაბამისობაში მოთხოვნებთან
სწავლების მეთოდოლოგია და ორგანიზება, პროგრამის ათვისების შეფასების ადეკვატურობა	X			

3. სტუდენტთა მიღწევები, მათთან ინდივიდუალური მუშაობა

პროგრამა უზრუნველყოფს სტუდენტზე ორიენტირებული გარემოს შექმნას, შესაბამისი სერვისების შეთავაზებით; ხელს უწყობს სტუდენტების მაქსიმალურ ინფორმირებას, ახორციელებს მრავალფეროვან ღონისძიებებს და ხელს უწყობს სტუდენტების ჩართულობას ადგილობრივ და/ან საერთაშორისო პროექტებში.

3.1 სტუდენტთა საკონსულტაციო მომსახურება

სტუდენტი იღებს სასწავლო პროცესის დაგეგმვაზე, აკადემიური მიღწევების გაუმჯობესებაზე, დასაქმებაზე სათანადო კონსულტაციას და კარიერულ განვითარებასთან დაკავშირებით მხარდაჭერას.

სტანდარტის მოთხოვნებთან შესაბამისობის აღწერითი მიმოხილვა და ანალიზი

კონსულტაციების და სტუდენტების მხარდაჭერის ზოგადი წესები შეესაბამება სტანდარტებს.

სტუდენტები მიიღებენ ინფორმაციას დასაქმების და კარიერის განვითარების შესაძლებლობების შესახებ. კავკასიის უნივერსიტეტი, როგორც წესი, ახორციელებს დამქირავებელთა კვლევას და წამოიწყო ორი კვლევა ამ სადოქტორო პროგრამისათვის (დამქირავებლის მოთხოვნის და ადგილობრივი შრომის ბაზრის შესახებ, ორივე მხოლოდ ქართულ ენაზე). გარდა ამისა, არსებობს სპეციალური ადმინისტრაციული ერთეული პოტენციურ დამსაქმებლებთან თანამშრომლობისათვის, რომელიც აწვდის ინფორმაციას სამუშაო ვაკანსიების შესახებ ("კავკასიის უნივერსიტეტის კარიერა").

პროგრამის ბიუჯეტში არ არსებობს კონკრეტული ხარჯები აკადემიურ საქმიანობაში მონაწილეობის შესახებ, მაგრამ კავკასიის უნივერსიტეტი უზრუნველყოფს შიდა გრანტებს ყველა სტუდენტის კვლევითი პროექტების დასაფინანსებლად.

კავკასიის უნივერსიტეტს ყავს საზღვარგარეთ რამოდენიმე პარტნიორი უნივერსიტეტი, მაგრამ მხოლოდ ერთი დასავლეთ ევროპაში (ISCTE); აკადემიური მობილობის შესაძლებლობები მოცემულია, მაგრამ პროგრამის აღწერა არ შეიცავს რაიმე დეტალურ ინფორმაციას იმის შესახებ, თუ რა ელით სტუდენტებს.

ლექტორებთან საკონსულტაციო საათები არის მოქნილი და ეს ვალდებულება შედის აკადემიურ პერსონალთან კონტრაქტებში (კონსულტაციის მინიმუმ 5 საათი ერთი ჯგუფისათვის ერთ სემესტრში).

მტკიცებულებები/ინდიკატორები

- ინტერვიუები დოქტორანტებთან
- ინტერვიუები პოტენციურ დამსაქმებლებთან
- ინტერვიუ სადოქტორო პროგრამის დეკანთან და ხარისხის უზრუნველყოფის სამსახურის უფროსთან
- დამატებითი ინფორმაცია ინტერნეტში
- შეთანხმებები მოწვეულ მეცნიერებსა და პარტნიორ უნივერსიტეტებთან

რეკომენდაციები:

წინადადება(ები), რომელიც უსდ-მ უნდა გაითვალისწინოს იმისათვის რომ პროგრამამ დააკმაყოფილოს სტანდარტის მოთხოვნები

რჩევები პროგრამის განვითარებისთვის

არასავალდებულო ხასიათის რჩევები პროგრამის განვითარებისთვის

საუკეთესო პრაქტიკა (არსებობის შემთხვევაში): ○ პრაქტიკა, რომელიც არის გამორჩეულად ეფექტური და რომელიც შეიძლება გახდეს სამიზნე ნიშნული ან მაგალითი სხვა საგანმანათლებლო პროგრამებისათვის
მნიშვნელოვანი მიღწევები და/ან პროგრესი (მოქმედი აკრედიტებული პროგრამის შემთხვევაში) ○ მნიშვნელოვანი მიღწევები და/ან პროგრესი, რომელიც პროგრამაში განხორციელდა წინა აკრედიტაციის შემდეგ (ასეთის არსებობის შემთხვევაში) ○
შეფასება ○ გთხოვთ, შეაფასოთ პროგრამის სტანდარტის აღნიშნულ კომპონენტთან შესაბამისობა ☒ შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან ☐ მეტწილად შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან ☐ ნაწილობრივ შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან ☐ არ არის შესაბამისობაში მოთხოვნებთან

3.2 მაგისტრანტთა და დოქტორანტთა ხელმძღვანელობა
მაგისტრანტებსა და დოქტორანტებს ჰყავთ კვალიფიციური ხელმძღვანელი.
სტანდარტის მოთხოვნებთან შესაბამისობის აღწერითი მიმოხილვა და ანალიზი წინასწარი შენიშვნა: ინდივიდუალური მუშაობა სტუდენტებთან არის დამოკიდებული სადოქტორო პროგრამის თანამშრომელთა სიტუაციაზე .აქედან გამომდინარე, ეს დამოკიდებულია ჩარიცხულ სტუდენტთა რაოდენობაზე და ხელმისაწვდომ ხელმძღვანელებზე. მთელი პროგრამის უარყოფითი შეფასების თავიდან აცილების მიზნით, ამ ანგარიშის მე-3 ნაწილში მოხდა მხოლოდ ძირითადი წესების შეფასება, ხოლო დატვირთულობის პრობლემები ნახსენებია მე-4 ნაწილში! ზოგადი წესები და დებულებები შეესაბამება სტანდარტებს.სტუდენტის ხელმძღვანელობის ხარისხი დამოკიდებულია თანამშრომლების სიტუაციაზე, რომელიც აღწერილია მე-4 ნაწილში დეტალურად.ინტერვიუების დროს ექსპერტთა ჯგუფისთვის ნათელი გახდა, რომ პოტენციური ხელმძღვანელების რაოდენობა ძალიან შეზღუდულია.

ხელმძღვანელების უფლებები და მოვალეობები დეტალურადაა აღწერილია სადოქტორო სკოლის წესდებასა და სადოქტორო (დისერტაცია) საბჭოს დებულებაში, ორივე მხოლოდ ქართულ ენაზე.
მტკიცებულებები/ინდიკატორები • თანამშრომლების აღწერა თვითშეფასების ანგარიშში და სასწავლო პროგრამაში • ხელმძღვანელის და ერთ-ერთი თანახელმძღვანელის, ასევე მოწვეული ლექტორების საკონტრაქტო დეტალები • სხვა ხელმძღვანელები არ იმყოფებოდნენ სააკრედიტაციო ვიზიტის დროს • ყველა დაინტერესებული პირთან ინტერვიუებიდან მიღებული ინფორმაცია • სადოქტორო საბჭოს დებულება • სადოქტორო სკოლის დებულება
რეკომენდაციები: ექსპერტთა ჯგუფის სთავაზობს თანამშრომელთა ან / და ხელმძღვანელების რაოდენობის გაზრდას.ძირითადი შეფასება განთავსებულია მე-4 ნაწილში ქვემოთ!
რჩევები პროგრამის განვითარებისთვის არასავალდებულო ხასიათის რჩევები პროგრამის განვითარებისთვის
საუკეთესო პრაქტიკა (არსებობის შემთხვევაში): ○ პრაქტიკა, რომელიც არის გამორჩეულად ეფექტური და რომელიც შეიძლება გახდეს სამიზნე ნიშნული ან მაგალითი სხვა საგანმანათლებლო პროგრამებისათვის
მნიშვნელოვანი მიღწევები და/ან პროგრესი (მოქმედი აკრედიტებული პროგრამის შემთხვევაში) ○ მნიშვნელოვანი მიღწევები და/ან პროგრესი, რომელიც პროგრამაში განხორციელდა წინა აკრედიტაციის შემდეგ (ასეთის არსებობის შემთხვევაში) ○
შეფასება ი გთხოვთ, შეაფასოთ პროგრამის სტანდარტის აღნიშნულ კომპონენტთან შესაბამისობა ☐ შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან ☒ მეტწილად შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან ☐ ნაწილობრივ შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან

☐ არ არის შესაბამისობაში მოთხოვნებთან

პროგრამის სტანდარტთან შესაბამისობა

სტანდარტი	შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან	მეტწილად შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან	ნაწილობრივ შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან	არ არის შესაბამისობაში მოთხოვნებთან
სტუდენტთა მიღწევები, მათთან ინდივიდუალური მუშაობა	X			

4. სწავლების რესურსებით უზრუნველყოფა

ადამიანური, მატერიალური, საინფორმაციო და ფინანსური რესურსები უზრუნველყოფს პროგრამის მდგრად, სტაბილურ, ეფექტიან და ეფექტურ ფუნქციონირებას და განსაზღვრული მიზნების მიღწევას.

4.1 ადამიანური რესურსი

- პროგრამას ახორციელებენ შესაბამისი კვალიფიკაციის მქონე პირები, რომლებსაც აქვთ პროგრამით გათვალისწინებული სწავლის შედეგების გამომუშავებისათვის აუცილებელი კომპეტენცია;
- პროგრამის განმახორციელებელი აკადემიური/სამეცნიერო და მოწვეული პერსონალის რაოდენობა და დატვირთვა უზრუნველყოფს საგანმანათლებლო პროგრამით განსაზღვრული სასწავლო პროცესის წარმართვას და ასევე, სამეცნიერო-კვლევითი/შემოქმედებითი/ საშემსრულებლო საქმიანობისა და სხვა მათზე დაკისრებული ფუნქციების ჯეროვან შესრულებას. აკადემიურ და მოწვეულ პერსონალს შორის ბალანსი უზრუნველყოფს პროგრამის მდგრადობას;
- პროგრამის ხელმძღვანელს გააჩნია პროგრამის შემუშავებისათვის აუცილებელი ცოდნა და გამოცდილება და უშუალოდაა ჩართული პროგრამის განხორციელებაში;
- პროგრამის სტუდენტები, უსდ-ის მიერ უზრუნველყოფილები არიან სათანადო რაოდენობისა და შესაბამისი კომპეტენციის მქონე ადმინისტრაციული და დამხმარე პერსონალით.

სტანდარტის მოთხოვნებთან შესაბამისობის აღწერითი მიმოხილვა და ანალიზი

- (1) ვრცლად ისაუბრეს იმ თანამშრომლების რაოდენობაზე, ვინც პირადადაა ჩართული პროგრამაში. მხოლოდ პროგრამის ხელმძღვანელი და თანახელმძღვანელია ეკონომიკის სფეროდან და უზრუნველყოფენ პროგრამის მდგრადობას, და ესეც მხოლოდ ნახევარ განაკვეთზე, როგორც არ უნდა შესაბამებოდეს საქართველოს სამართლებრივ ბაზას. ისინი რჩებიან უნივერსიტეტის გარეთ სხვა სამუშაოზე

დაკავებულ, რაც უნივერსიტეტში მათ დატვირთვას ბუნებრივად ზღუდავს. ექსპერტთა ჯგუფი არაა დარწმუნებული, პროგრამის წვლილი ეკონომიკურ სფეროში არის ადეკვატური, მაშინაც კი, თუ მას მხარს დაუჭერს ერთი აკადემიური სფეროს წარმომადგენელი ლინგვისტიკის დარგში (აკადემიური წერა) კავკასიის უნივერსიტეტიდან, მეორე ინგლისური ენის ექსპერტი, როგორც მოწვეული პერსონალი (კვლევის დიზაინი და სწავლება), ისევე როგორც სხვა მოწვეული ეკონომისტი მიკროეკონომიკისა და შრომის ეკონომიკაში (მხოლოდ ერთი საგანი არსებული ორი არჩევითი საგნებიდან). დასაწყისი პერიოდის 5-დან 10 დოქტორანტისათვის ადეკვატური ზედამხედველობა და მხარდაჭერა საკმაოდ წარმოუდგენელია.

- (2) ექსპერტთა ჯგუფი შეეცადა ვიზიტის ფარგლებში, სხვადასხვა შეხვედრების და ინტერვიუების დროს გაერკვია პერსონალის პრობლემატური სიტუაცია, რაც, ალბათ, გამოწვეულია საქართველოს კანონმდებლობით გათვალისწინებული მინიმალური სტანდარტებით. მაგრამ ჯგუფმა ვერ მიიღო მკაფიო მინიშნებები, იმის შესახებ თუ როგორ აპირებენ თანამშრომლები და დამატებითი ხელმძღვანელები ამ ხარვეზის ღმოფხვრას.
- (3) მცირერიცხოვანი თანამშრომლების საკითხის გარდა, დაგეგმილი პროგრამის ფარგლებში, კრიტიკულად უნდა იყოს გაანალიზებული ხელმძღვანელისა და თანახელმძღვანელის კვალიფიკაცია. მიუხედავად იმისა, რომ ექსპერტთა ჯგუფი სრულიად დარწმუნებულია ორივე პირის ინტელექტუალურ შესაძლებლობებში და სწავლებისა და კვლევის უნარებში, მათი სამუშაო გამოცდილება (იხ ორივეს CV და პუბლიკაციების სია) აშკარად შეზღუდულია. ელმძრვანელმა სადოქტორო კურსი დაამთავრა მილან/ზიკოკას კათოლიკურ უნივერსიტეტში (იტალია) 2016 წლის აპრილში და გაიარა მხოლოდ 2,5 წლიანი პოსტ დოქტორანტული პერიოდი. თანახელმძღვანელმა დისერტაცია დაასრულა 2017 წელს, ანუ, საუკეთესო შემთხვევაში, ახლა მისი პოსტ-დოქტორანტურის მეორე წელია. საერთაშორისო სტანდარტებთან შედარებისას, სადაც პროფესორად დანიშვნისათვის აუცილებელი წინაპირობაა მეორე აკადემიური ხარისხი, ან ევროკავშირის ბევრ ქვეყანაში, როგორც შემცველი 6 წლის კარიერა, როგორც ასისტენტ-პროფესორი სავალდებულო წინაპირობა ასოცირებული ან უნივერსიტეტის პროფესორის ადგილის მისაღებად. 6 წლის პერიოდი შეიძლება შემცირდეს ერთი ან ორი წლით, თუ კვლევაში წარმატებულობა დამოწმებულია წამყვან საერთაშორისო ჟურნალებში პუბლიკაციებით, რასაც დიდი გავლენა აქვს არცერთი კანდიდატის პუბლიკაციების ჩამონათვალში არ შეიმჩნევა ამგვარი წარმატებები.
- (4) აკადემიური პერსონალის სიტუაცია სპეციფიური და კრიტიკული მდგომარეობა საქართველოში აუცილებლად უნდა იქნეს მიღებული მხედველობაში და შეიძლება გამართლებული იყოს ნაკლებად გამოცდილი კადრების ჩართვა, რომლებმაც სადოქტორო ხარისხი მიიღეს უაღრესად ავტორიტეტულ საერთაშორისო

უნივერსიტეტებში.

მაგრამ კავკასიის უნივერსიტეტმა, როგორც დამსაქმებელმა, ასეთი თანამშრომლები ზედმეტად არ უნდა დატვირთოს, რადგან ახალგაზრდა მეცნიერებს აქვთ დამატებითი ვალდებულები საკუთარი კვლევის სფეროში და უნდა გამოაქვეყნონ საერთაშორისო პუბლიკაციები, რაც ძალიან მნიშვნელოვანია მათი სამომავლო კარიერისათვის წინააღმდეგ შემთხვევაში. გაუმჯობესებული კვლევის შედეგების და მაღალი რეპუტაციის მქონე პუბლიკაციების გარეშე, შესაძლოა, მათ განმეორებითი აკრედიტაციის ვერ გაიარონ.

(5) მცირერიცხოვანი პერსონალი ასევე უქმნის პრობლემებს საკონტროლოს მექანიზმებსა და ხარისხის უზრუნველყოფას სადისერტაციო პროცესში, ისევე როგორც ზეპირი გამოცდების დროს: ძალიან მცირე რაოდენობის პირები, იღებენ გადაწყვეტილებებს ფართო სფეროში კვლევების შედეგების შესახებ, ისევე როგორც შედარებით დიდი რაოდენობით დოქტორანტების შესახებ, რომელიც აშკარად ზრდის საფრთხეს გამოყენებული იქნეს პირადი გავლენა და ძალაუფლება.

(6) უბრალოდ თუ დაეყრდნობა საქართველოს სხვა უნივერსიტეტებიდან მოწვეულ პერსონალს, მაშინ ძალიან კრიტიკულად უნდა მოხდეს ამის შეფასება რადგან ეს, რომ ამცირებს სწავლების ან კვლევითი საქმიანობას ამ სხვა უნივერსიტეტებში, საქართველოში გამოცდილ მკვლევართა რაოდენობის გაზრდის გარეშე. ერთ დამსაქმებელთან სრულ განაკვეთზე სამუშაო ადგილების მაგივრად სხვადასხვა დამსაქმებელთან ნახევარ განაკვეთზე სამუშაო ადგილებით იქმნება ზედმეტი დატვირთვა ფრიქციული ხარჯების ფორმით როგორც თანამშრომლების, ასევე დამსაქმებელთათვის.

ექსპერტთა ჯგუფის აზრით, შესაძლოა, სრულდება საქართველოს სამართლებრივი მინიმალური სტანდარტები, მაგრამ, რომ პერსონალის სიტუაცია არ შეესაბამება საერთაშორისო სტანდარტებს.

მტკიცებულებები/ინდიკატორები

- თვითშეფასების ანგარიში
- კურიკულუმი
- CV-ები
- ინტერვიუები აკრედიტაციის ვიზიტის დროს
- სამუშაო დატვირთვა არსებულ მრავალმხრივ სამუშაო კონტრაქტებთან

რეკომენდაციები:

განვითარების ინდივიდუალური სტრატეგიული გეგმა, რომ საწყის და საშუალოვადიან პერსპექტივაში ხარვეზები აღმოიფხვრას.

რჩევები პროგრამის განვითარებისთვის (1) ეკონომიკის დეპარტამენტის, ბიზნეს სკოლის ან სოციალური მეცნიერებების კოლეგების მეტი ჩართულობა სადოქტორო პროგრამაში მაშინაც კი, თუ არ ასწავლიან ინგლისურ ენას, განსაკუთრებით ქართულენოვანი სტუდენტების მხარდაჭერის გასაუმჯობესებლად. (2) საერთაშორისო შედარება (აშშ, დიდ ბრიტანეთი და კონტინენტური ევროპა) ორი სხვადასხვა მიმართულებით: ან ცალკე განყოფილებებში (Fachbereiche), როგორც არსებობს ეკონომიკაში, აშშ-ში ხშირად ხდება ლიტერატურის და მეცნიერებების კოლეჯების ინტეგრირება, ევროპაში ხშირად ბიზნეს სკოლებში; ან ეკონომიკა და ბიზნესი წარმოადგენს ეკონომიკისა და სოციალურ მეცნიერებათა ფაკულტეტის ნაწილს. ორივე მოდელში ეკონომიკაში ჩართული კოლეგების მინიმალური რაოდენობა 15 -დან 20 თანამშრომელს (დაახლოებით 5 პროფესორი, 2 ასოცირებული პროფესორი, 10-დან 13 სწავლებისა და კვლევის თანამშემწეები და დამატებით მოწვეული პერსონალი), როდესაც ყველა პროფესორი მუშაობს სრულ განაკვეთზე და ცხოვრების მანძილზე კონტრაქტით.
საუკეთესო პრაქტიკა (არსებობის შემთხვევაში): ○ პრაქტიკა, რომელიც არის გამორჩეულად ეფექტური და რომელიც შეიძლება გახდეს სამიზნე ნიშნული ან მაგალითი სხვა საგანმანათლებლო პროგრამებისათვის
მნიშვნელოვანი მიღწევები და/ან პროგრესი (მოქმედი აკრედიტებული პროგრამის შემთხვევაში) ○ მნიშვნელოვანი მიღწევები და/ან პროგრესი, რომელიც პროგრამაში განხორციელდა წინა აკრედიტაციის შემდეგ (ასეთის არსებობის შემთხვევაში)
შეფასება ○ გთხოვთ, შეაფასოთ პროგრამის სტანდარტის აღნიშნულ კომპონენტთან შესაბამისობა ☐ შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან ☐ მეტწილად შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან ☒ ნაწილობრივ შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან ☐ არ არის შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან

4.2 აკადემიური, სამეცნიერო და მოწვეული პერსონალის პროფესიული განვითარება

➤ დაწესებულება რეგულარულად აწარმოებს პროგრამაში ჩართული აკადემიური, სამეცნიერო და მოწვეული პერსონალის შეფასებასა და შედეგების ანალიზს; ➤ უსდ ზრუნავს აკადემიური, სამეცნიერო და მოწვეული პერსონალის პროფესიულ განვითარებაზე, ასევე ხელს უწყობს მათ მიერ სამეცნიერო/კვლევითი საქმიანობის განხორციელებას.
სტანდარტის მოთხოვნებთან შესაბამისობის აღწერითი მიმოხილვა და ანალიზი როგორც აღვნიშნეთ, პერსონალის განვითარების საშუალო და გრძელვადიანი დაგეგმვის სტრატეგია, არ არსებობს, რაც ასევე ნათელი გახდა ინტერვიუების დროს. არსებობს საშიშროება, რომ დასახელებული თანამშრომლები ზედმეტად გადაიტვირთებიან. ეს ქმნის პრობლემებს განსაკუთრებით მათი კვლევის შედეგებში, ისე, რომ შეიძლება მათი კვალიფიკაციის დაქვეითება მოხდეს. ექსპერტთა ჯგუფის მიერ ვერ მოხდა იმის განმარტება, თუ რა სახის აუცილებელ წინაპირობებს გამოიყენებს კავკასიის უნივერსიტეტი საკუთარი და მოწვეული პერსონალის შესარჩევად. ბუნებრივია, ეს არის ვარაუდი, რომელიც კარგად არის დასაბუთებული, რადგან სამუშაო დატვირთვა სადოქტორო პროგრამის ფარგლებში დიდია. კავკასიის უნივერსიტეტი რეგულარულად გამოიყენებს სტუდენტების გამოკითხვებს ლექტორის მიერ ჩატარებული კურსის შესაფასებლად. საკუთარი მეცნიერების, ასევე მოწვეული პერსონალის პროფესიული განვითარების ხელშესაწყობად, პროგრამის ბიუჯეტი მოიცავს ხარჯებს ორი კონფერენციის და კვლევითი პროექტების დასაფინანსებლად.
მტკიცებულებები/ინდიკატორები • სტატისტიკური მონაცემები თანამშრომლების შესახებ თვითშეფასების ანგარიშში და სასწავლო პროგრამაში • თანამშრომელთა შეფასება CV-ით • თანამშრომლების პუბლიკაციები • ინტერვიუს შედეგები • პროგრამის ბიუჯეტი (მხოლოდ ქართულ ენაზე)
რეკომენდაციები: იგივე რაც 4.1-ში.

რჩევები პროგრამის განვითარებისთვის იგივე რაც 4.1-ში.
საუკეთესო პრაქტიკა (არსებობის შემთხვევაში): ○ პრაქტიკა, რომელიც არის გამორჩეულად ეფექტური და რომელიც შეიძლება გახდეს სამიზნე ნიშნული ან მაგალითი სხვა საგანმანათლებლო პროგრამებისათვის
მნიშვნელოვანი მიღწევები და/ან პროგრესი (მოქმედი აკრედიტებული პროგრამის შემთხვევაში) ○ მნიშვნელოვანი მიღწევები და/ან პროგრესი, რომელიც პროგრამაში განხორციელდა წინა აკრედიტაციის შემდეგ (ასეთის არსებობის შემთხვევაში)
შეფასება ○ გთხოვთ, შეაფასოთ პროგრამის სტანდარტის აღნიშნულ კომპონენტთან შესაბამისობა ☐ შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან ☐ მეტწილად შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან ☐ ნაწილობრივ შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან ☐ არ არის შესაბამისობაში მოთხოვნებთან

4.3 მატერიალური რესურსი პროგრამა უზრუნველყოფილია იმ აუცილებელი ინფრასტრუქტურითა და ტექნიკური აღჭურვილობით, რაც საჭიროა საგანმანათლებლო პროგრამით გათვალისწინებული სწავლის შედეგების მისაღწევად.
სტანდარტის მოთხოვნებთან შესაბამისობის აღწერითი მიმოხილვა და ანალიზი ოთახის პირობები, ადმინისტრაციული მხარდაჭერა, ბიბლიოთეკის თანამშრომლები და მისი მხარდაჭერა საუკეთესოა და აკმაყოფილებს ყველა სტანდარტს. ყველა ინფრასტრუქტურა და მატერიალურ რესურსები, შესანიშნავადაა უზრუნველყოფილი. სტუდენტებს ხელი უწვდებათ ყველა საჭირო IT მოწყობილობებზე, რომლებიც აუცილებელია თანამედროვე კვლევის შესასრულებლად.

მათ ასევე აქვთ ცალკე სამუშაო ოთახი, რომელიც აღჭურვილია ყველა ტექნიკური მოწყობილობებით.
მტკიცებულებები/ინდიკატორები ○ თვითშეფასების ანგარიში ○ ადმინისტრაციული პერსონალის წარმომადგენელთა დამაჯერებელი პრეზენტაციები ○ შენობა-ნაგებობები ტური ○ საუბრები დეკანთან ○
რეკომენდაციები: წინადადება(ები), რომელიც უსდ-მ უნდა გაითვალისწინოს იმისათვის რომ პროგრამამ დააკმაყოფილოს სტანდარტის მოთხოვნები
რჩევები პროგრამის განვითარებისთვის არასავალდებულო ხასიათის რჩევები პროგრამის განვითარებისთვის
საუკეთესო პრაქტიკა (არსებობის შემთხვევაში): ○ პრაქტიკა, რომელიც არის გამორჩეულად ეფექტური და რომელიც შეიძლება გახდეს სამიზნე ნიშნული ან მაგალითი სხვა საგანმანათლებლო პროგრამებისათვის
მნიშვნელოვანი მიღწევები და/ან პროგრესი (მოქმედი აკრედიტებული პროგრამის შემთხვევაში) ○ მნიშვნელოვანი მიღწევები და/ან პროგრესი, რომელიც პროგრამაში განხორციელდა წინა აკრედიტაციის შემდეგ (ასეთის არსებობის შემთხვევაში)
შეფასება ○ გთხოვთ, შეაფასოთ პროგრამის სტანდარტის აღნიშნულ კომპონენტთან შესაბამისობა ✓ შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან ☐ მეტწილად შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან ☐ ნაწილობრივ შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან ☐ არ არის შესაბამისობაში მოთხოვნებთან

4.4 პროგრამის/ფაკულტეტის/სკოლის ბიუჯეტი და პროგრამის ფინანსური მდგრადობა
პროგრამის/ ფაკულტეტის/სკოლის ბიუჯეტით გათვალისწინებული ფინანსური რესურსების გამოყოფა ეკონომიკურად მიღწევადია და შეესაბამება პროგრამის საჭიროებებს.
სტანდარტის მოთხოვნებთან შესაბამისობის აღწერითი მიმოხილვა და ანალიზი რაც შეეხება ბიუჯეტს, რომელიც მხოლოდ ქართულ ენაზეა, ექსპერტთა ჯგუფის აზრით ინფრასტრუქტურული და ადმინისტრაციული ბიუჯეტი საკმაოზე მეტად დამაკმაყოფილებელია. პრობლემები მხოლოდ პირადი პერსონალთან დაკავშირებულ საშუალებებს უკავშირდება. დამატებითი საშუალების ხელმისაწვდომობა დამოკიდებულია უნივერსიტეტის საბჭოს საბიუჯეტო გადაწყვეტილებებზე. გაზრდილი პირადი ბიუჯეტის დადებითი გადაწყვეტილება არის <i>conditio sine qua non</i> ამ სადოქტორო პროგრამის სამომავლო პროგრესისათვის. იმ პრობლემის გარდა, პროგრამას აქვს 10 დოქტორანტის საჭიროებებზე გათვალისწინებული ბიუჯეტი. გარდა ამისა, კავკასიის უნივერსიტეტს აქვს სარეზერვო ფონდი, რომელიც უზრუნველყოფს პროგრამის გრძელვადიან მდგრადობას.
მტკიცებულებები/ინდიკატორები ○ თვითშეფასების ანგარიში ○ საბიუჯეტო ინფორმაცია ქართულ ენაზე ○ ინტერვიუები ○ დისკუსიები ექსპერტთა ჯგუფში
რეკომენდაციები: პერსონალის მდგომარეობის გაუმჯობესება, ასევე დისერტაციის ხელმძღვანელების რაოდენობის გაზრდა
რჩევები პროგრამის განვითარებისთვის არასავალდებულო ხასიათის რჩევები პროგრამის განვითარებისთვის
საუკეთესო პრაქტიკა (არსებობის შემთხვევაში): ○ პრაქტიკა, რომელიც არის გამორჩეულად ეფექტური და რომელიც შეიძლება გახდეს სამიზნე ნიშნული ან მაგალითი სხვა საგანმანათლებლო პროგრამებისათვის
მნიშვნელოვანი მიღწევები და/ან პროგრესი (მოქმედი აკრედიტებული პროგრამის შემთხვევაში) ○ მნიშვნელოვანი მიღწევები და/ან პროგრესი, რომელიც პროგრამაში განხორციელდა წინა აკრედიტაციის შემდეგ (ასეთის არსებობის შემთხვევაში)

შეფასება ი გთხოვთ, შეაფასოთ პროგრამის სტანდარტის აღნიშნულ კომპონენტთან შესაბამისობა ☐ შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან ✓ მეტწილად შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან ☐ ნაწილობრივ შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან ☐ არ არის შესაბამისობაში მოთხოვნებთან
--

პროგრამის სტანდარტთან შესაბამისობა

სტანდარტი	შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან	მეტწილად შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან	ნაწილობრივ შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან	არ არის შესაბამისობაში მოთხოვნებთან
სწავლების რესურსებით უზრუნველყოფა			X	

5. სწავლების ხარისხის განვითარების შესაძლებლობები

სწავლების ხარისხის განვითარების მიზნით პროგრამა იყენებს შიდა და გარე ხარისხის სამსახურებს, პერიოდულ მონიტორინგსა და შეფასებას უწევს პროგრამას. აგროვებს და აანალიზებს რელევანტურ ინფორმაციას შესაბამისი გადაწყვეტილების მისაღებად და განსავითარებლად.

5.1 შიდა ხარისხის შეფასება პროგრამაში ჩართული პერსონალი თანამშრომლობს შიდა ხარისხის უზრუნველყოფის სამსახურთან პროგრამის ხარისხის შეფასების პროცესის დაგეგმვის, შეფასების ინსტრუმენტების შემუშავებისა და შეფასების განხორციელების პროცესში და იყენებს ხარისხის შეფასების შედეგებს პროგრამის გასაუმჯობესებლად.
სტანდარტის მოთხოვნებთან შესაბამისობის აღწერითი მიმოხილვა და ანალიზი ყველა დაინტერესებულმა პირმა ხელი შეუწყო თვითშეფასების ანგარიშის განვითარებას; მიუხედავად ბევრი არასწორი ფორმულირებისა, თავად პროცესს მნიშვნელოვანი გავლენა ჰქონდა ჩართული თანამშრომლების მოტივაციაზე. განსაკუთრებით, ხარისხის უზრუნველყოფის სამსახურმა

ითამაშა დამაჯერებელი როლი და ხელს შეუწყობს საჭირო ადაპტაციას დისერტაციის განხილვის და მისი ზეპირი დაცვის მხრივ. ესტუდენტები აფასებენ კურსებს და ლექტორებს ყოველ სემესტრში. ზოგადი ხარისხის მიზნებისათვის, ხარისხის უზრუნველყოფის სამსახური იყენებს ყოველწლიურ კვლევას სტუდენტის კმაყოფილების შესახებ.
მტკიცებულებები/ინდიკატორები • თვითშეფასების ანგარიში • ხარისხის შიდა უზრუნველყოფა
რეკომენდაციები: წინადადება(ები), რომელიც უსდ-მ უნდა გაითვალისწინოს იმისათვის რომ პროგრამამ დააკმაყოფილოს სტანდარტის მოთხოვნები
რჩევები პროგრამის განვითარებისთვის მომავალში განმეორებითი აკრედიტაციის პროცესებისათვის თვითშეფასების ანგარიში უნდა იქნეს გათვალისწინებული, როგორც ყველაზე სერიოზული საინფორმაციო ბაზა ექსპერტთა ჯგუფისათვის. ექსპერტებისადმი დიდი მოცულობის დოკუმენტაციით მომთავსებული ფაქტების უბრალო მითითება არ არის სასარგებლო საქციელი! ყველა კომპონენტი უნდა იყოს მოკლედ და მკაფიოდ ჩამოყალიბებული თვითშეფასების ანგარიშში. გარდა ამისა, ასეთი ანგარიში უნდა გამოიყენონ დირექტორებმა ეფექტური SWOT-ანალიზის განსახორციელებლად!
საუკეთესო პრაქტიკა (არსებობის შემთხვევაში): ○ პრაქტიკა, რომელიც არის გამორჩეულად ეფექტური და რომელიც შეიძლება გახდეს სამიზნე ნიშნული ან მაგალითი სხვა საგანმანათლებლო პროგრამებისათვის
მნიშვნელოვანი მიღწევები და/ან პროგრესი (მოქმედი აკრედიტებული პროგრამის შემთხვევაში) ○ მნიშვნელოვანი მიღწევები და/ან პროგრესი, რომელიც პროგრამაში განხორციელდა წინა აკრედიტაციის შემდეგ (ასეთის არსებობის შემთხვევაში)
შეფასება ○ გთხოვთ, შეაფასოთ პროგრამის სტანდარტის აღნიშნულ კომპონენტთან შესაბამისობა ✓ შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან □ მეტწილად შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან □ ნაწილობრივ შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან

☐ არ არის შესაბამისობაში მოთხოვნებთან

5.2 გარე ხარისხის შეფასება

პროგრამა რეგულარულად იყენებს გარე ხარისხის შეფასების შედეგებს.

სტანდარტის მოთხოვნებთან შესაბამისობის აღწერითი მიმოხილვა და ანალიზი

პროგრამა იყენებს მისი მონიტორინგის შედეგებს. პროგრამის აკრედიტაციის და რეაკრედიტაციის დროს, ხარისხის უზრუნველყოფის სამსახური აზოგადებს ექსპერტთა რეკომენდაციებს და მათ წარუდგენს სკოლებს. საგანმანათლებლო პროგრამების აკრედიტაციის სტანდარტებთან დასაახლოებლად, შესაბამისი ზომების გატარება უნდა დაიგეგმოს. გარდა ამისა, პროგრამის განვითარების მიმოხილვის შედეგები მხედველობაში იქნება მიღებული; გაიცემა რეკომენდაციები; უნივერსიტეტი უზრუნველყოფს მათ გააზრებას და ამოწმებს მათ განხორციელებას.

შედეგად, სკოლის საბჭო განიხილავს საგანმანათლებლო პროგრამებში ცვლილებების შეტანას და ხდება პროგრამების ხელახლა განხილვა და განახლება შინაგანაწესის შესაბამისად..

ექსპერტთა ჯგუფის ვარაუდობს, რომ რეგულარული გარე შეფასებები განხორციელდება.

მტკიცებულებები/ინდიკატორები

უმაღლესი განათლების პროგრამების შეფასების სტანდარტები

რეკომენდაციები:

წინადადება(ები), რომელიც უსდ-მ უნდა გაითვალისწინოს იმისათვის რომ პროგრამამ დააკმაყოფილოს სტანდარტის მოთხოვნები

რჩევები პროგრამის განვითარებისთვის

არასავალდებულო ხასიათის რჩევები პროგრამის განვითარებისთვის

საუკეთესო პრაქტიკა (არსებობის შემთხვევაში):

- პრაქტიკა, რომელიც არის გამორჩეულად ეფექტური და რომელიც შეიძლება გახდეს სამიზნე ნიშნული ან მაგალითი სხვა საგანმანათლებლო პროგრამებისათვის

მნიშვნელოვანი მიღწევები და/ან პროგრესი (მოქმედი აკრედიტებული პროგრამის შემთხვევაში)

- მნიშვნელოვანი მიღწევები და/ან პროგრესი, რომელიც პროგრამაში განხორციელდა წინა აკრედიტაციის შემდეგ (ასეთის არსებობის შემთხვევაში)

შეფასება

○ გთხოვთ, შეაფასოთ პროგრამის სტანდარტის აღნიშნულ კომპონენტთან შესაბამისობა

✓ შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან

☐ მეტწილად შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან

☐ ნაწილობრივ შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან

☐ არ არის შესაბამისობაში მოთხოვნებთან

5.3. პროგრამის მონიტორინგი და პერიოდული შეფასება

პროგრამის მონიტორინგი და პერიოდული შეფასება ხორციელდება აკადემიური, სამეცნიერო, მოწვეული ადმინისტრაციული, დამხმარე პერსონალის, სტუდენტების, კურსდამთავრებულების, დამსაქმებლების და სხვა დაინტერესებული მხარეების ჩართულობით ინფორმაციის სისტემური შეგროვების, დამუშავებისა და ანალიზის მეშვეობით. შეფასების შედეგები გამოიყენება პროგრამის გასაუმჯობესებლად.

სტანდარტის მოთხოვნებთან შესაბამისობის აღწერითი მიმოხილვა და ანალიზი

პ რ ო გ რ ა მ ი ს მონიტორინგი და პერიოდული გადახედვა ხორციელდება აკადემიური, ადმინისტრაციული პერსონალის, სტუდენტების, კურსდამთავრებულების, დამსაქმებლებისა და სხვა დაინტერესებული პირების მონაწილეობით. ამის შედეგად ხდება პროგრამის შესწორება/ადაპტირება შეფასების შედეგების ანალიზის საფუძველზე, მოდერნიზაციის უზრუნველყოფის მიზნით. გროვდება კურსდამთავრებულების დამოკიდებულება, რაც დიდად სასარგებლოა პროგრამის განვითარებისთვის. უნივერსიტეტს აქვს პრაქტიკა შეადაროს აკადემიური პროგრამები მსგავს პროგრამებს ადგილობრივ და გლობალურ ბაზრებზე. სასწავლო პროცესის მონიტორინგი ხორციელდება კლასებზე დასწრებით და ჩართული პირების ანონიმური გამოკითხვის მეშვეობით.

ექსპერტთა ჯგუფის იმედოვნებს, რომ ეს კომპონენტი შეფასდება მომდევნო რეკრედიტაციის პროცედურის დროს.
მტკიცებულებები/ინდიკატორები უმაღლესი განათლების პროგრამების შეფასების სტანდარტები
რეკომენდაციები: წინადადება(ები), რომელიც უსდ-მ უნდა გაითვალისწინოს იმისათვის რომ პროგრამამ დააკმაყოფილოს სტანდარტის მოთხოვნები
რჩევები პროგრამის განვითარებისთვის არასავალდებულო ხასიათის რჩევები პროგრამის განვითარებისთვის
საუკეთესო პრაქტიკა (არსებობის შემთხვევაში): ○ პრაქტიკა, რომელიც არის გამორჩეულად ეფექტური და რომელიც შეიძლება გახდეს სამიზნე ნიშნული ან მაგალითი სხვა საგანმანათლებლო პროგრამებისათვის
მნიშვნელოვანი მიღწევები და/ან პროგრესი (მოქმედი აკრედიტებული პროგრამის შემთხვევაში) ○ მნიშვნელოვანი მიღწევები და/ან პროგრესი, რომელიც პროგრამაში განხორციელდა წინა აკრედიტაციის შემდეგ (ასეთის არსებობის შემთხვევაში)
შეფასება ○ გთხოვთ, შეაფასოთ პროგრამის სტანდარტის აღნიშნულ კომპონენტთან შესაბამისობა ☒ შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან ☐ მეტწილად შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან ☐ ნაწილობრივ შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან ☐ არ არის შესაბამისობაში მოთხოვნებთან

პროგრამის სტანდარტთან შესაბამისობა

სტანდარტი	შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან	მეტწილად შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან	ნაწილობრივ შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან	არ არის შესაბამისობაში მოთხოვნებთან
სწავლების ხარისხის განვითარების შესაძლებლობები	X			

თანდართული დოკუმენტაცია (არსებობის შემთხვევაში)

უმაღლესი საგანმანათლებლო დაწესებულების სახელწოდება: შპს კავკასიის
უნივერსიტეტი

უმაღლესი საგანმანათლებლო პროგრამის დასახელება: ეკონომიკის სადოქტორო
პროგრამა

დასკვნის გვერდების რაოდენობა:

პროგრამის სტანდარტთან შესაბამისობა

სტანდარტები	შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან	მეტწილად შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან	ნაწილობრივ შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან	არ არის შესაბამისობაში მოთხოვნებთან
1. საგანმანათლებლო პროგრამის მიზანი, სწავლის შედეგები და მათთან პროგრამის შესაბამისობა		X		
2. სწავლების მეთოდოლოგია და ორგანიზება, პროგრამის ათვისების შეფასების ადეკვატურობა	X			
3. სტუდენტთა მიღწევები, მათთან ინდივიდუალური მუშაობა	X			
4. სწავლების რესურსებით უზრუნველყოფა			X	
5. სწავლების ხარისხის განვითარების შესაძლებლობები	X			

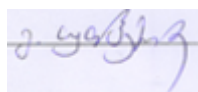
აკრედიტაციის ექსპერტთა ჯგუფის თავმჯდომარის

ჰანს-გეორგ პეტერსენი

აკრედიტაციის ექსპერტთა ჯგუფის წევრ(ებ)ის

გოჩა თუთბერიძე

ცოტნე ჟღერტი

02